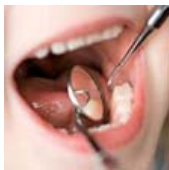

Individuele controletermijn risicopatiënten nodig

Preventieve tandheelkunde

In Nederland duurt de periodieke controle gemiddeld 10 minuten. Voor het overgrote deel vindt deze twee maal per jaar plaats, onafhankelijk van de geconstateerde conditie van de mond. De variatie onder de individuele tandartsen die deelnamen aan dit onderzoek naar de controletermijn ($n = 131$) was groot. De uitvoering van de periodieke controle hing meer af van de specifieke eigenschappen van de tandarts zelf dan van de orale afwijkingen bij de patiënt. De onderzoekers van de tandheelkundefaculteit van de Radboud Universiteit Nijmegen benadrukken dat het nodig is om bij- en nascholing op dit gebied te blijven stimuleren. Op die manier kunnen tandartsen leren op basis van de orale situatie van de patiënt te komen tot een individuele controletermijn.

Bron

• Mettes TG, van der Sanden WJM, Mokkink HG, Wensing M, Grof RPTM, Plasschaert AJM. Routine oral examination: clinical performance and management by general dental practitioners in primary care. *Eur J Oral Sci* 2007; 115: 384-389

The aim of this clinical study was to explore the contents of routine oral examinations (ROE), carried out by Dutch general dental practitioners (GDPs), in relation to the oral health status of regularly attending patients. An observational study was performed, based on clinical case recording. Using The Data Station Project of the Dutch Dental Association as the study base, 215 GDPs were recruited, of whom 131 participated in the study. A clinical case-recording form was developed to document clinical behavior. The contents assessed concerned patient characteristics, contents of the ROE visit, diagnoses made, and clinical behavior in response to ROE findings. This study showed substantial variation in clinical behavior related to specific ROE domains, including patient history and record keeping, whereas GDPs acted consistently on other domains, such as clinical examination and recall length assessment. Furthermore, the ROE performance was more strongly associated with GDP characteristics than with patient characteristics. The mean ROE time was 10 min, and recall intervals were most frequently assigned at 6 months, irrespective of the oral condition. This study highlights a need for continuing education to promote risk-based oral screening. Further research is needed to identify factors responsible for the variation in GDP performance, just as research on clinical practice guideline implementation methods is warranted.

De volgende uitgave van het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* verschijnt 9 november met o.a.

- Geluidsniveau van de Piezosurgery®
- Risico van permanente gehoorschade
- Beroepsdifferentiatie in de tandheelkunde 16
- Opleiding tot tandarts-maxillofaciaal prothetiek
- Beroepsdifferentiatie in de tandheelkunde 17
- Implantaatgedragen aangezichtsprothesen
- Speekseldiagnostiek: wat toekomst leek, wordt realiteit
- Een val op de mond
- BIG-register en Kwaliteitsregister Tandartsen

Agenda uitgelicht

Op donderdag 8 november 2007 organiseren de SIGRA, NVVA en CVZ het congres "Integrale Mondzorg"

- Integralemondzorg.nl

Kennistoets

Maak een Kennistoets, abonnees kunnen hieronder inloggen.

- [Inloggen](#)

NTVT links

- [Home](#)
- [Agenda](#)
- [Links](#)

Overige links

- [Banen](#)
- [Boeken](#)
- [Uitgeverij](#)

Reageren?

Uw reacties zijn van harte welkom. Stuur deze naar de [redactie van de nieuwsbrief](#).

(advertenties)

Onderzoek ook slijmvliezen na val op mond

Mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie

Na een val op de mond dient de tandarts naast de gebitselementen, de occlusie en de kaken ook de slijmvliezen te onderzoeken. Dit adviseren Bosgra en Baart in een casus die wordt gepresenteerd in het eerstvolgende nummer van het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde*. Drie weken na een val op de mond komt een 34-jarige vrouw in verband met een zwelling van haar onderlip bij de huistandarts. Na aanvullend onderzoek door de tandarts en de kaakchirurg bleek dat een gefractureerd stukje van een gebitselement aanwezig was in de onderlip en de zwelling had veroorzaakt. Het verdient aanbeveling de ontstane slijmvlieswond goed te inspecteren en te palperen, eventueel aangevuld met röntgendiagnostiek.

Effect rookgedrag ouders op cariës bij kinderen

Cariologie

Uit een cross-sectioneel onderzoek dat binnenkort zal verschijnen in *Community Dentistry and Oral Epidemiology*, blijkt dat bij de onderzochte groep 5-jarige kinderen ($n = 1.283$) een significante relatie bestaat tussen het rookgedrag van de ouders en de hoeveelheid cariës. De odds ratio (OR) bedraagt 3,36 (na correctie voor leeftijd, geslacht, sociodemografische gegevens, mondhygiëne en dieetgewoonten). In de groep 3-jarige kinderen ($n = 1.250$) bedroeg de odds ratio 1,98. Het onderzoek werd uitgevoerd door onderzoekers van de Katholieke Universiteit Leuven.

Bron

• Leroy R, Hoppenbrouwers K, Jara A, Declerck D. Parental smoking behavior and caries experience in preschool children. In: *Community Dentistry and Oral Epidemiology* (OnlineEarly Articles).

Abstract

Objectives: The study aimed to explore the association between parental smoking behavior and caries experience in young children, taking into account the socioeconomic status and oral health-related behavior.

Methods: Cross-sectional data from 1.250 3-year-old and 1.283 5-year-old children from 4 geographical areas in Flanders (Belgium) were analyzed. Children were examined at school by trained dentist-examiners, using standard criteria and calibrated examination methodology. Data on oral hygiene and dietary habits, oral health behavior, sociodemographic variables, and parental smoking behavior were obtained through structured questionnaires, completed by the parents.

Results: Visible caries experience (i.e. $d3mft > 0$) was seen in 7% of 3-year olds and 31% of 5-year olds. In both age groups, 30% of the parents reported smoking behavior. Univariable logistic regression analysis with caries prevalence as the dependent variable, revealed that parental smoking was a significant independent variable. After controlling for age, gender, sociodemographic characteristics, oral hygiene, and dietary habits, the effect of family smoking status was no longer significant in 3-year-old children (OR = 1.98; 95% CI: 0.68–5.76). In 5-year-olds the significant relationship between parental smoking behavior and caries experience persisted after adjusting for the other evaluated variables (OR = 3.36; 95% CI: 1.49–7.58).

Conclusion: The results of this study illustrate the existence of a significant association

- Allard R.H.B. De richtlijn 'Behandeling van tabaksverslaving'. *Ned Tijdschr Tandheelkunde* 2005; 112: 216-224.

Probiotica tegen Candida

Excerpta odontologica

Probiotica kunnen mogelijk worden gebruikt als preventie of behandeling van schimmelinfecties in de mond. Daarnaast hebben ze een gunstige invloed op de speekselproductie en het gevoel van een droge mond. Dat concluderen onderzoekers uit Finland. Een groep patiënten kreeg dagelijks 50 gram magere Emmentaler kaas (15% vet) verrijkt met probiotica; een andere groep kreeg Edammer kaas zonder probiotica. Het percentage patiënten met (voornamelijk) *Candida albicans* in de mond was in de probioticagroep in een periode van 4 maanden gedaald van 30 naar 20%. In de controlegroep was dit juist toegenomen van 30 naar 34%.

Het artikel wordt besproken in de rubriek Excerpta Odontologica in het novembernummer van het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* door redacteur drs. A.M. van Luijk.

Probiotica tegen *Candida*

Een probioticum is een levend microbiologisch voedingssupplement dat tot doel heeft de gezondheid van de gastheer te bevorderen door het microbiële evenwicht in het maag-darmkanaal te verbeteren. Sommige probiotica zijn bijvoorbeeld lactobacillen die waterstofperoxide of fungicide stoffen produceren, waardoor de groei van schimmels wordt geremd. In dit onderzoek is nagegaan of kaas die verrijkt is met speciale lactobacillen (probiotica), bij ouderen een werking heeft tegen de groei van *Candida* in de mond. Een groep van 294 zelfstandige, niet-demente ouderen (leeftijd tussen 70 en 100 jaar) in Helsinki werd gesplitst in 2 even grote groepen. De ene groep kreeg dagelijks 50 gram magere Emmentaler kaas (15% vet), verrijkt met de probiotica *Lactobacillus rhamnosus* en *Propionibacterium freudenreichii*. De andere groep kreeg Edammer kaas met *Lactococcus lactis* en geen probiotica. Bij de start en na 8 en 16 weken werd de mondholte geïnspecteerd en werd gekweekt op gisten. Ook werden de speekselvloed en de buffercapaciteit bepaald.

Een eerste constatering was dat het percentage patiënten met grote aantallen gisten in de mond (voornamelijk *Candida albicans*) na 16 weken in de probioticagroep was gedaald van 30 naar 20, terwijl dit in de controlegroep was toegenomen van 30 naar 34. Deze toename is waarschijnlijk het gevolg van het gedurende het onderzoek niet gebruiken van melkzuurhoudende producten, die ook een anti-*Candida* werking hebben. De aantallen gisten in de mond hadden geen relatie met de aanwezigheid van een gebitsprothese.

Een tweede constatering was dat de ongestimuleerde speekselvloed in de probioticagroep toenam van gemiddeld 0,18 ml/min tot 0,22 ml/min. Het percentage mensen met hyposalivatie nam af van 24 naar 18 in de probioticagroep, terwijl dit percentage in de controlegroep juist toenam van 19 naar 27. Er was in de probioticagroep echter geen significante afname in het aantal klachten over een droge mond. De buffercapaciteit, de aanwezigheid van laesies in de mond en de klachten over een pijnlijke mucosa vertoonden een tendens tot verbetering, maar deze kon niet statistisch worden onderbouwd.

De onderzoekers concluderen dat probiotica gebruikt kunnen worden als preventie of therapie tegen schimmelinfecties in de mond en ook een gunstige invloed hebben op de speekselproductie en het gevoel van een droge mond.

A. van Luijk, Almere

Bron

- Hatakka K, Ahola AJ, Yli-Knuutila H, et al. Probiotics reduce the prevalence of oral *Candida* in the elderly – a randomized controlled clinical trial. *J Dent Res* 2007; 86: 125-130.

Abstract

Overgrowth of oral yeast is a common problem among the elderly. Probiotic bacteria are known to inhibit the growth of pathogenic microbes. We tested the hypothesis that cheese containing probiotic bacteria can reduce the prevalence of oral *Candida*. During this 16-week, randomized, double-blind, placebo-controlled study, 276 elderly people consumed daily 50 g of either probiotic (n = 136) or control cheese (n = 140). The primary outcome measure was the prevalence of a high salivary yeast count (> 10⁴ cfu/mL) analyzed by the Dentocult® method. The prevalence decreased in the probiotic group from 30% to 21% (32% reduction), and increased in the control group from 28% to 34%. Probiotic intervention reduced the risk of high yeast counts by 75% (OR = 0.25, 95%CI 0.10–0.65, p = 0.004), and the risk of hyposalivation by 56% (OR = 0.44, 95%CI 0.19–1.01, p = 0.05). Thus, probiotic bacteria can be effective in controlling oral *Candida* and hyposalivation in the elderly.

Voor u geselecteerde artikelen over probiotica en mondgezondheid:

- Meurman JH. Probiotics: do they have a role in oral medicine and dentistry? *Eur J Oral Sci* 2005; 113: 188-196.

Abstract

This review describes current knowledge on probiotic bacteriotherapy from the oral health perspective. Recent experimental studies and results from randomized controlled trials have shown that certain gut bacteria, in particular species of *Lactobacillus* and *Bifidobacterium*, may exert beneficial effects in the oral cavity by inhibiting cariogenic streptococci and *Candida* species. Probiotics have been successfully used to control gastrointestinal diseases. They also appear to alleviate symptoms of allergy and diseases with immunological pathology. The mechanisms of probiotic action appear to link with colonization resistance and immune modulation. Lactic acid bacteria can produce different antimicrobial components such as organic acids, hydrogen peroxide, carbon peroxide, diacetyl, low molecular weight antimicrobial substances, bacteriocins, and adhesion inhibitors, which also affect oral microflora. However, data is still sparse on the probiotic action in the oral cavity. More information is needed on the colonization of probiotics in the mouth and their possible effect on and within oral biofilms. There is every reason to believe that the putative probiotic mechanisms of action are the same in the mouth as they are in other parts of the gastrointestinal tract. Because of the increasing global problem with antimicrobial drug resistance, the concept of probiotic therapy is interesting and pertinent, and merits further research in the fields of oral medicine and dentistry.

Abstract

Oral infections constitute some of the most common and costly forms of infections in humans. The concept of microbial ecological change as a mechanism for preventing dental disease is an important one while altered microbial ecology may lead to dental disease. New methods such as probiotic approaches (i.e. whole bacteria replacement therapy) to eliminate pathogenic members of the microbiota can be investigated. Bacteriotherapy is an alternative and promising way to combat infections by using harmless bacteria to displace pathogenic microorganisms. Probiotics are one of these new agents which are widely used for their therapeutic action. Limited research is available showing that some probiotic cultures may help dental improvement. Present paper focuses on possible oral benefits of probiotics.

[Link Pubmed](#)

Risico gehoorschade door Piezosurgery®?

Materiaalkunde

Dat de reguliere tandartsboor een kleine kans oplevert voor permanente gehoorschade was bekend. De vraag in het onderzoek van Blakenbrug et al was, of het relatief nieuwe apparaat voor botchirurgie, de Piezosurgery®, ook gehoorschade zou kunnen veroorzaken? Vanwege de veelvoudige toepassingen van het door ultrasone trilling aangedreven apparaat wordt het steeds meer toegepast in tandheelkundepraktijken en afdelingen voor mond-, kaak- en aangezichtschirurgie. Hoewel de Piezosurgery® de drempel van de volgens een Europese richtlijn maximum toegestane waarde voor een veilige werkomgeving (>87 dB) overschrijdt, wordt geconcludeerd dat bij een gebruiksduur van minder dan 1,5 uur per dag geen risico bestaat voor permanente gehoorschade.

Agenda Uitgelicht

NTvT agenda

Is de mondzorg in AWBZ-instellingen een probleem? Misschien, maar instrumenten om de mondzorg te verbeteren zijn er nu ook. Vanuit verschillende disciplines is gewerkt aan instrumenten om de mondzorg in AWBZ-instellingen te verbeteren.

Op donderdag 8 november 2007 organiseren SIGRA, NVVA en CVZ het congres 'Integrale Mondzorg'. Zij presenteren daar respectievelijk het Handboek Integrale Mondzorg, de Richtlijn Mondzorg voor zorgafhankelijke cliënten in verpleeghuizen en de Declaratiewijzer AWBZ Mondzorg. In workshops kunt u nader kennismaken met deze instrumenten en is er ruim aandacht voor de wijze waarop u een bijdrage kunt leveren aan het verhogen van de kwaliteit van de mondzorg in AWBZ-instellingen.

Het congres is vooral gericht op directies en management van AWBZ-instellingen, verpleeghuisartsen, tandartsen, mondzorgcoördinatoren, mondhygiënisten, verzekeringsartsen en zorgkantoren en de betrokken koepel- en beroepsorganisaties. Aan het congres zijn geen kosten verbonden. Vanwege een beperkt aantal plaatsen vindt inschrijving plaats op volgorde van aanmelding.

Informatie

www.integralemondzorg.nl

BIG-register en Kwaliteitsregister Tandartsen

NTvT digitaal

De Nederlandse overheid bewaakt de zorgverlening overeenkomstig de Wet beroepen in de individuele gezondheidszorg door middel van registratie van zorgverleners in het zogenaamde BIG-register. Tandartsen kunnen nu ook op vrijwillige basis hun betrokkenheid met de mondzorg aan de patiënten tonen door deelname aan het Kwaliteitsregister Tandartsen. Beide registers beschikken over een website waarop veel informatie is te vinden voor de zorgverleners zelf en voor hun patiënten:

www.ribiz.nl en www.kwaliteitsregistertandartsen.nl.

Professor van Nieuw Amerongen onderscheiden

Redactioneel

Tijdens zijn afscheidsrede 'Speekselklieren: Klieren met Speeksel' op 11 oktober j.l. ontving prof.dr. Arie van Nieuw Amerongen, hoogleraar Orale Biochemie aan het ACTA, het versiersel en het draagteken behorende bij de rang Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw uit handen van de burgemeester van Breukelen. Aansluitend werd hem door prof.dr. Wouter Beertsen, decaan van het ACTA, de Gouden Molaar uitgereikt. Deze zeldzame onderscheiding van het ACTA ontving hij voor zijn bijdragen aan de ontwikkeling van de orale biochemie, in het bijzonder het speekselonderzoek.

Prof.dr. Arie van Nieuw Amerongen was bij het ACTA werkzaam als voorzitter van de afdeling Tandheelkundige Basiswetenschappen en hoofd van de sectie Orale Biochemie. Zijn belangstelling ging in het bijzonder uit naar de biochemische processen in en de functies van speeksel en de daarin voorkomende componenten. Professor Van Nieuw Amerongen heeft een uitgebreide lijst met publicaties op zijn naam staan, waarvan een groot deel als eerste auteur. Daarnaast heeft hij een twintigtal promoties begeleid, leerboeken over speeksel en speekselklieren geschreven en een achttal patenten verworven.

Heeft u nieuws of praktijktips?

Redactioneel

Heeft u interessant wetenschapsnieuws of praktijktips voor uw collegae, stuur deze dan per e-mail naar de redacteur van de nieuwsbrief. Graag maken we samen met u de nieuwe digitale nieuwsbrief van het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* nog actueler. Daarom zijn uw opbouwende en stimulerende commentaren en adviezen van harte welkom.

[Aan de redacteur van de nieuwsbrief:](#)

Stelling

U kunt hier reageren op de volgende stelling.

***Het BIG-register en Kwaliteitsregister
Tandartsen dragen bij aan
kwaliteitsverbetering binnen de tandheelkunde.***

EENS | ONEENS | WEET NIET

Plaats hier eventueel uw opmerking...

[verstuur stelling »](#)

Wilt u zich afmelden voor deze nieuwsbrief, klik dan [hier](#).
Onze voorwaarden vindt u in de [disclaimer](#).